

Tisková zpráva k premiéře inscenace [Teoréma](#) 14. 9. 2024

První premiérou [29. sezony](#) Divadla v Dlouhé je [Teoréma](#) v režii [Jakuba Čermáka](#), která bude poprvé uvedena 14. září.

Do domu středostavovské rodiny přijíždí tajemný cizinec. Nevíme, kdo to je, ale brzy se ukáže, proč přijel: do vyprahlého prostředí stereotypu bez cíle přináší mimořádný cit. Jediným aktem změní život všem: otci, schopnému podnikateli, osamělé matce, panenské dceři, nejistému synovi i vykořeněné služce. Po jeho odjezdu už nic není jako dřív... Příběh slavného italského filmaře má rysy mýtu, dotýká se základních křesťanských otázek, ale i smyslu umění a tvorby; hledá význam lásky a naplnění v životě, rozvrací konvence, a přitom je jemný, citlivý a záhadný. Přináší svět obrazů, svět, v němž slova nemají smysl, protože máme už konečně nechat promluvit srdce. Jevištní adaptace vychází z knižního zpracování námětu, jež Pasolini v roce 1968 natočil jako film.

Režisér [Jakub Čermák](#) k volbě titulu: „Film dlouho profitoval z literatury či divadla. Ted’ se zdá, že se karta obrací. Řada divadel sahá po filmových adaptacích, protože má záruku diváckého zájmu. Tahle tendence mi není příjemná a nerad bych spadl do podobného ranku divácké jistoty, nicméně *Teoréma* je druhá filmová adaptace v krátké době, které se dopouštím. První byly Bergmanovy *Šepoty a výkřiky* v Horáckém divadle v Jihlavě. Na svou obranu ale musím říct, že nesahám po filmových blockbusterech. A kdysi jsem si myslel, že film budu dělat. Čerpám z této své lásky k archivním pokladům. Film mě musí oslovit (stejně jako hra nebo román) především tématem, ale vybírám si díla, která nechci kopírovat. Chci rozvíjet jejich témata, momenty nebo scény. Jsou to takové pocty dávným filmařům, pocty, které nejsou pietní, ale prožité.“

Na inscenaci režisér spolupracuje s dramaturgyní [Martou Ljubkovou](#): „Při převodu každého uměleckého díla, ať už literárního, nebo filmového, a filmového zvláště, je vždycky nebezpečí diváckých očekávání. Film *Teoréma* je na převod šílený, protože se v něm prakticky vůbec nemluví (zazní v něm prý jenom 932 slov), a právě proto jsem do toho šla. Byla to senzační výzva pro ani bych neřekla dramatizaci, ani adaptaci, ale spíše re-mediaci, jak se začalo říkat v covidu. Vezmete si umělecké dílo, které hovoří určitým jazykem, pracuje s kamerou, s herectvím, věcmi, které fungují ve filmu, a pokusíte se pro to najít adekvátní divadelní prostředky. Domnívám se, že je to tak vlastně vždycky. I když adaptujete knihu, tak nejvíc ze všeho převádíte a v divácích toužíte vyvolat podobný pocit, jaký jste měli, když jste tu knihu četli. Nebo jste se dívali na daný film. To je strašně těžký úkol, ale tady se potkala režisérova touha s mým přáním zkusit udělat celovečerní činohru, kde se prakticky nemluví. A to jde hrozně dobře, když máte dobré herce. Herce, kteří jsou při věci a jsou schopní klenout příběh a budovat postavy a nemluvit u toho, ale zároveň se vyhnout posunčině či pantomimě. Velký důraz je pak kladen také na kompozici s hudbou, protože ticho je najednou tíživější, zásadnější, významuplnější, než jsme zvyklí.“

Fotografie Martina Špeldy najdete pod těmito odkazy:

[Fotografie v tiskové kvalitě](#)

[Fotografie ve webové kvalitě](#)

Pier Paolo Pasolini **Teoréma**

Scénář Jakub Čermák a Marta Ljubková

Režie Jakub Čermák

Dramaturgie Marta Ljubková

Výprava Pavlína Chroňáková, Martina Zwyrtek

Hudba Matěj Kotouček

Pohybová spolupráce Jan Razima

Hrají Matyáš Řezníček, Pavel Batěk, Klára Oltová, Štěpánka Fingerhutová, Samuel Toman, Magdalena Zimová, Marie Turková, Miroslav Zavičár, Jan Staněk

Česká premiéra 14. září 2024